

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาด และการขายสินค้าทางอากาศของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

THE LEARNING MANAGEMENT OF ACTIVE LEARNING USING CASE-BASED LEARNING IN AIR CARGO MARKETING AND SALES MANAGEMENT COURSE OF SRIPATUM UNIVERSITY CHONBURI CAMPUS

รุ่งทิwa สูดา*

อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

Rungtiwa Suda*

Lecturer. Faculty of Business Administration. Sripatum University Chonburi Campus.

*Corresponding author e-mail: rungtiwasuda@hotmail.com

Received: November 10, 2025

Revised: January 26, 2026

Accepted: February 28, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนของสาขาการจัดการธุรกิจด้านการบิน ที่ลงทะเบียนในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน 2. แบบทดสอบในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ และ 3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ ระดับ A จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ระดับ B+ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ระดับ B จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และ C+ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานต่อภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน การจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the learning achievement of students of Aviation Business Management major enrolled in Air Cargo Marketing and Sales Management course using case-based learning model and to examine students' satisfaction towards active learning using case-based learning model in the academic year 2024. The participants consisted of 8 students, representing 100 percent. The instruments used in the research and data collection were 1. an active learning lesson plan using a case-based learning model, 2. a test for the Air Cargo

Marketing and Sales Management course, and 3. a satisfaction questionnaire regarding online learning management. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The results of the study revealed that 1. the learning achievement of the students was A level, 3 students, representing 37.50 percent, B+ level, 3 students, representing 37.50 percent, B level, a student, representing 12.50 percent, and C+ level, a student, representing 12.50 percent. 2. the satisfaction of the students with active learning management using case-based learning model was valuable at the highest level, with a mean score of 4.71.

Keywords: Active Learning, Case-Based Learning Model, Air Cargo Marketing and Sales Management Course

บทนำ

ในปัจจุบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 ซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ ทักษะวิชาชีพ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปรับตัวและการแข่งขันในวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางให้สถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัย และเชื่อมโยงกับบริบทของการทำงานจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

อีกทั้งอุตสาหกรรมการบินเป็นอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเฉพาะและมีความซับซ้อนสูง จึงจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน อาทิ ความรู้ด้านการตลาดและการขาย การวิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ การวางแผนกลยุทธ์ และการตัดสินใจเชิงบริหารภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรและเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมการบินในระดับสากล (Airways, 2022) ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะเฉพาะด้านเหล่านี้อย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับลักษณะการทำงานจริงของอุตสาหกรรมการบินที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ ซึ่งเป็นรายวิชาเอกบังคับของสาขาการจัดการธุรกิจด้านการบิน ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ (Knowledge) ทักษะวิชาชีพ (Skill) จริยธรรม (Ethics) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Characteristics) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้บูรณาการองค์ความรู้ด้านธุรกิจ การตลาด และการขายเข้ากับบริบทของอุตสาหกรรมการบินโดยเฉพาะ ผู้สอนมีการสนับสนุนผู้เรียนให้สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เชิงทฤษฎีกับการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ควบคู่กับการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจเชิงธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนลดบทบาทการสอนให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง เน้นจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน

การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้สอน ลดบทบาทการสอนและทำให้ผู้เรียนเพิ่มบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้น รวมถึงสามารถพัฒนาทักษะสำคัญที่จำเป็นในการทำงานในอนาคต ซึ่งเป็นการผสมผสานกิจกรรม

การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงหรือกรณีศึกษาการแสดงบทบาทสมมติ การเรียนรู้โดยใช้เกมการอภิปรายกลุ่มและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น (อรอุมา ลาสุนนท์, 2561, 1516) นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมจะสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกสร้างแรงบันดาลใจให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (ศศิทิพย์ ตาลพันธ์ และคณะ, 2566, 644) ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่ละเอียดรอบคอบ สามารถค้นหาข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล บ่งบอกวิถีทางปฏิบัติในอนาคต รู้จักวางแผนการปฏิบัติ รู้จักแยกแยะข้อมูลที่สำคัญ ระบุนและวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ตลอดจนแนวทางแก้ไขได้ ผู้เรียนสามารถระบุข้อมูลสำคัญที่ใช้สำหรับการวางแผนและการตัดสินใจ ผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการเสาะแสวงหาข้อมูล เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้ง ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นและอภิปรายรับฟังทัศนะและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้มีทักษะการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาที่มีคุณค่า ทำให้ผู้เรียนมีคุณวุฒิภาวะ มีความพร้อมในการตัดสินใจด้วยค่านิยมและสติปัญญาที่ถูกต้องเหมาะสม (ปริยา สมพิช, 2559, 263)

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนและ

พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะและสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจด้านการบินของมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ ปีการศึกษา 1/2567 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้ทฤษฎีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Creswell and Poth, 2024)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศที่เป็นการจัดการเรียนรู้รายวิชาโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ประกอบด้วย จำนวนสัปดาห์ 15 สัปดาห์ รวมเป็นระยะเวลา 45 ชั่วโมง มีหัวข้อสำหรับการจัดการเรียนรู้วิธีการสอน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อสอบจำนวน 3 ท่าน และแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดสอบกับนักศึกษาโดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดพฤติกรรมของผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ซึ่งสอดคล้องกับลำดับขั้นพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูม ได้แก่ ระดับความรู้ (Knowledge) ระดับความเข้าใจ (Comprehension) และระดับการนำไปใช้ (Application) ทั้งนี้วัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยข้อสอบมีระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการกระจายระดับความยากของข้อสอบตั้งแต่ง่าย ปานกลาง ถึงยาก เพื่อให้สามารถจำแนกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม (Bloom, 1956)

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่พิจารณาตามการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถามให้เลือก

5 ระดับของมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ในส่วนของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามมาจากแบบสอบถามของ อรรวรรณ ธนุสร (2561) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาด้านจิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และแบบสอบถามของ สุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี (2560) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เมื่อได้สร้างข้อคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบโครงสร้างคำถาม การใช้ภาษาและความครอบคลุมในเนื้อหาสาระ จากนั้นผู้วิจัยนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงเชิงเนื้อหาโดยผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพบว่า ข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาเท่ากับ 0.74

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ ซึ่งผู้วิจัยได้มีการออกแบบและนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้โดยแผนการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาการจัดการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน

2. ดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน กับผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 คน

3. ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ในรูปแบบการตอบแบบสอบถามออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของมหาวิทยาลัยศรีปทุม แบ่งระดับผลการเรียน เป็น 8 ระดับ ดังนี้

ระดับ A (Excellent)	มีคะแนน	80-100
ระดับ B+ (Very Good)	มีคะแนน	75-79
ระดับ B (Good)	มีคะแนน	70-74
ระดับ C+ (Fair Good)	มีคะแนน	65-69
ระดับ C (Fair)	มีคะแนน	60-64
ระดับ D+ (Poor)	มีคะแนน	55-59
ระดับ D (Very Poor)	มีคะแนน	50-54
ระดับ F (Fail)	มีคะแนน	0-49

ข้อมูลคะแนนเหล่านี้ จะนำมาใช้ประเมินผลให้ระดับผลการเรียนด้วยวิธีการอิงเกณฑ์ ดังนี้ ผ่านเกณฑ์ จะมีคะแนนผลการเรียนตั้งแต่ 50-100 คะแนน และไม่ผ่านเกณฑ์จะมีคะแนนผลการเรียนตั้งแต่ 0-49 คะแนน (มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2548, 35)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ซึ่งได้จากแบบสอบถามโดยการนำข้อมูลมาคำนวณการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ญดา ขอบทำดี และ ประสพชัย พสุนนท์, 2559, 40)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ

ผู้สอนได้ดำเนินการจัดกระบวนการของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ พบว่า ในแต่ละสัปดาห์ของการเรียนในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน พร้อมทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าคิดและกล้าแสดงออก รวมถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน จะนำเสนอเหตุการณ์สถานการณ์ หรือการจำลองสภาพการณ์ที่เหมือนจริงในรูปแบบสื่อที่หลากหลาย เช่น รูปแบบของข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ เป็นต้น ที่จะทำให้ได้ข้อมูลรายละเอียดที่ครบถ้วน ได้มีการจัดหาสถานการณ์ให้กับผู้เรียนตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดวิเคราะห์ โดยผู้เรียนต้องค้นคว้าหาข้อมูลจากเรื่องเล่าหรือสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อตอบคำถามจากกรณีศึกษานำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจในการหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาให้กับกรณีศึกษาอย่างมีเหตุผล แล้วสรุปแนวทางหรือวิธีการแก้ปัญหาที่เห็นว่าดีที่สุด เหมาะสมที่สุดและอำนวยความสะดวกมากกว่าแนวทางหรือวิธีการแก้ปัญหาอื่น ๆ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน อีกทั้งส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีความสุขกับการเรียน และผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ

ลำดับ	หัวข้อ	วิธีการสอน	รูปแบบการจัดการเรียนรู้	การประเมินผล
1	การแนะนำรายวิชา	- อธิบายรายละเอียดของรายวิชา - การเตรียมความพร้อม	- การสร้างความสัมพันธ์ในห้องเรียน	- การถาม-ตอบ
2	กระบวนการขนส่งสินค้าทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
3	การจัดการคลังสินค้า	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
4	ประเภทของสินค้าทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
5	ประเภทการบริการขนส่งสินค้าทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
6	อุปกรณ์บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
7	บทบาทและกฎระเบียบด้านการขนส่งสินค้าทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
8	สอบกลางภาค	ทดสอบ	ทำแบบทดสอบ	ผลคะแนน
9	เงื่อนไขสัญญาการขนส่งทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
10	การขนส่งสินค้าอันตราย	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
11	โครงสร้างราคาขายพื้นที่ระหว่างบรรทุกสินค้า	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - เฉลยคำตอบ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - คิดคำนวณค่าระหว่าง - การนำเสนอ	- การคำนวณ - หาค่าระหว่าง - การนำเสนอ

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ (ต่อ)

สัปดาห์	หัวข้อ	วิธีการสอน	รูปแบบการจัดการเรียนรู้	การประเมินผล
12	การตลาดเพื่อขนส่งสินค้าทางอากาศ	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
13	ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	- บรรยายเนื้อหา+วิดีโอ - การให้คำแนะนำ	- วิเคราะห์กรณีศึกษา - ระดมสมอง - การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
14	การนำเสนองานเรื่อง ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	- การให้คำแนะนำ	- การนำเสนอ	- การนำเสนอ - การซักถาม
15	ทบทวนสอบปลายภาค	- แจกคะแนนเก็บ - การให้คำแนะนำ		

หลังจากผู้สอนได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ครบจำนวน 15 สัปดาห์ เป็นระยะเวลา 45 ชั่วโมง จึงได้ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานพบว่า ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ทุกคน จำนวน 8 คน คิดเป็น

ร้อยละ 100 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ A จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ระดับ B+ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ระดับ B จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และ ระดับ C+ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ

ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	ผลการประเมินภาพรวม
A	3	37.50	ผ่านเกณฑ์
B+	3	37.50	ผ่านเกณฑ์
B	1	12.50	ผ่านเกณฑ์
C+	1	12.50	ผ่านเกณฑ์
C	-	-	-
D+	-	-	-
D	-	-	-
F	-	-	-

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจด้านการบินในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ ปีการศึกษา 1/2567 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผู้เรียนเป็นเพศหญิงจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 และเป็นเพศชายจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้านได้ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในด้านการจัดการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ที่มอบหมายภารกิจให้ ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่มอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.88$, S.D = 0.35)

2.2 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.75$, S.D = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในด้านการวัดและประเมินผล คือ

ผู้สอนแจ้งผลประเมินและแจ้งที่มาของผลประเมินนั้น ๆ ($\bar{X} = 4.88$, S.D = 0.35)

2.3 ด้านผู้สอน พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.73$, S.D = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในด้านผู้สอน คือ ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการสอนตามแผนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.88$, S.D = 0.35)

2.4 ด้านผู้เรียน พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.88$, S.D = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความพึงพอใจมากที่สุดในด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.88$, S.D = 0.35)

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน ตามความพึงพอใจทั้ง 4 ด้านที่กำหนดไว้นั้น สามารถแสดงผลในรูปแบบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดลำดับ และแปลผลความหมายของความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศพบว่า ในแต่ละด้านการประเมิน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดในทุกด้าน และมีคะแนนความพึงพอใจตามลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านผู้เรียน ลำดับที่ 2 การวัดและประเมินผล ลำดับที่ 3 ด้านผู้สอน และลำดับสุดท้าย ด้านการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.65	0.60	มากที่สุด	4
2. ด้านการวัดและประเมินผล	4.75	0.44	มากที่สุด	2
3. ด้านผู้สอน	4.73	0.51	มากที่สุด	3
4. ด้านผู้เรียน	4.88	0.49	มากที่สุด	1
รวม	4.71	0.52	มากที่สุด	

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายและสรุปผลได้ดังนี้

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ พบว่า มีผู้เรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ได้สอดคล้องกับ ญัตติฯ พระราชกฤษฎีกา (2563) กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบบรรยายอย่างเดียว อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วิภาดา พินลา และคณะ (2566) ที่ชี้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Kochar et al., (2025) ที่กล่าวไว้ว่า Case-Based Learning (CBL) หรือการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนได้ลงมือวิเคราะห์กรณีศึกษาในรูปแบบจริง และพัฒนาทักษะการคิดเชิงลึก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สัมพันธ์กับผลคะแนนเกรดที่สูงขึ้นในระดับมหาวิทยาลัยและระดับวิชาชีพ

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐานในรายวิชาการจัดการการตลาดและการขายสินค้าทางอากาศ พบว่า

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การเรียนรู้ที่มอบหมายภารกิจให้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีสุภา วรคามิน (2565) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กล่าวไว้ว่า ในการจัด

กลุ่มทำกิจกรรมการเรียนรู้ควรศึกษาผู้เรียน และจัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมแบบละความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือกัน

2. ด้านการวัดและประเมินผลที่มีค่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้สอนแจ้งผลประเมิน และแจ้งที่มาของผลประเมินนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภจิต พันธ์ (2566) ได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นกลยุทธ์ทางการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนมีบทบาทในการสั่งการหรือระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของตนเองและมีการมอบหมายหรือกิจกรรมที่ต้องทำในกระบวนการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดและการแก้ปัญหาของผู้เรียน มีลักษณะดังนี้ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้มีเป้าหมายและรู้ว่าทำไมต้องเรียนรู้เรื่องนี้ 2) เรียนรู้เชิงปฏิบัติ ผู้เรียนมีกิจกรรมหรืองานที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ 3) ตั้งคำถาม ผู้เรียน มีบทบาทในการตั้งคำถาม เพื่อสำรวจเนื้อหาและเรียนรู้จากการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม 4) แลกเปลี่ยนและพูดคุย 5) ทบทวนและประเมิน และ 6) ใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรออนไลน์

3. ด้านผู้สอนที่มีค่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการสอนตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี (2560) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ กล่าวไว้ว่า มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ที่พัฒนาขึ้น เรียกว่า POARE Model ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญของการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้สอนเตรียมความพร้อมผู้เรียนทราบทิศทางในการเรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ ผู้สอนส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก และประเมินผลการเรียนรู้รอบด้าน ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ด้านผู้เรียน ที่มีค่าระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียา สมพีช (2559) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา กล่าวไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เสนอกรณีศึกษาให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ ค้นคว้าหาข้อมูลจากสถานการณ์ที่ได้รับ นับเป็นรูปแบบการสอนที่ต้องการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเปิดมุมมองที่กว้างขึ้น ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่ละเอียดรอบคอบ รู้จักวางแผนการปฏิบัติ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มตามศักยภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ในด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรมีการเรียนรู้ที่มอบหมายภารกิจให้ผู้เรียนทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ อาจมีการจัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมแบบละความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในด้านการวัดและประเมินผล ผู้สอนควรมีการแจ้งผลประเมินและแจ้งที่มาของผลประเมินนั้นอย่างชัดเจนในด้านผู้สอนควรมี

การจัดกิจกรรมการสอนตามแผนที่กำหนดไว้ และในด้านผู้เรียนควรมีโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบกรณีศึกษาเป็นฐาน ให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ของรายวิชา ผู้สอนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน และผู้สอนต้องสร้างการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน รวมทั้งมีการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

2. เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของกลุ่มตัวอย่าง เพราะมีจำนวนน้อยเกินไป ข้อมูลอาจไม่ครอบคลุม จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรทำการศึกษาวิจัยในรูปแบบเดียวกันกับผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ หรือผู้เรียนในสาขาวิชาอื่น ๆ รวมทั้งควรมีการเก็บข้อมูลด้านการวัดผล การเรียนของผู้เรียนก่อนที่จะมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาเปรียบเทียบกับก่อนเรียน และหลังเรียน จะได้ผลงานวิจัยมีข้อมูลเชิงลึกและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อยมาก จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการใช้เทคนิคที่ทันสมัยในการวิเคราะห์ข้อมูล และควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสังเกตพฤติกรรม (Observation) เพื่อให้เห็นมิติของกระบวนการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งมากกว่าการให้คะแนนเกรดเพียงเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 1, 2568, จาก <https://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>.
- ญาดา ขอบทำดี และ ประสพชัย พสุนนท์. (2559). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี. วารสารธุรกิจปริทัศน์, 8 (2), 35-48.
- ณัฐภณ หรรษกรคนโชค. (2563). การพัฒนาการสอนรายวิชาแบบปฏิบัติการด้วยวิธีการสอนแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก. วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา, 34 (120), 84-92.

- ปรียา สมพีช. (2559). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา. **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 11 (2), 260-270.
- มหาวิทยาลัยศรีปทุม. **ข้อกำหนดมหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2548**. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 3, 2568, จาก <https://shorturl.asia/WRAUt>.
- วิภาดา พิลา วิภาพรรณ พิลา และ ณัฏชา มหปัญญานนท์. (2566). การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์และทักษะการคิดขั้นสูง สำหรับนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ**, 23 (2), 27-40.
- ศจีทิพย์ ตาลพันธ์ เอกราช โฆษิตพิมานเวช และ กนกอร สมปราชญ์. (2566). การจัดการเรียนรู้เชิงรุก. **วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี**, 6 (5), 642-656.
- ศรีสุภา วรคามิน. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต**.
- สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้. **วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.
- อรรวรรณ ธนุสร. (2561). **ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ**. รายงานวิจัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรอุมา ลาสุนนท์. (2561). **การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในรายวิชาสัมมนาทางวิศวกรรม**. การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมเครื่องกลแห่งประเทศไทย, 32, 1515-1523.
- Airways. (2022). **Addressing the Skills Gap in the Aviation Industry**. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 5, 2569,” จาก <https://www.airwaysmag.com/legacy-posts/skills-gap-aviation-industry>.
- Bloom, B. S. (1956). **Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals**. Retrieved from February 5, 2569, <https://serc.carleton.edu/resources/868.html>.
- Creswell, J. W., and Poth, C. N. (2024). **Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches (5th ed.)**. London: SAGE.
- Kochar, I. S., Kaur, D., and Jakhar, S. K. (2025). Impact of case-based learning on academic performance and engagement in undergraduate pediatric education: A mixed-methods study from a North Indian medical college. **Journal of Advances in Medical Education & Professionalism**, 7 (3), 1011-1013.